

ผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระยะที่ 2

(Results of the Implementation of Co-operation Education Project at the Undergraduate Level Phase II)

หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชชชัย ทีฆชุนเหเกียรติ

ผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระยะที่ 2 เป็นการประเมินผลการดำเนินการของโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 1) ชั้นกระบวนกร ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1/2540 (มิถุนายน 2540) ถึงภาคการศึกษาที่ 3/2540 (เมษายน 2541) 2) ชั้นผลผลิตกับบัณฑิตรุ่น 1 และ 2 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539 และ 2540

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบประเมินผลการปฏิบัติงานและแบบประเมินผลรายงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ซึ่งประเมินโดยสถานประกอบการ แบบสอบถามนักศึกษาสหกิจศึกษา แบบสอบถามสถานประกอบการ แบบสอบถามคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี แบบสอบถามบัณฑิตผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ที่ปรึกษาบัณฑิตที่ศึกษาต่อ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 1,642 ฉบับ นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและร้อยละ ผลการประเมินเป็นดังนี้

1. รูปแบบและวิธีดำเนินการของโครงการฯ

โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ (Co-operative Education and Career Development Project) เป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการ เพื่อนำเสนอแนวคิดในการจัดการศึกษาในรูปแบบสหกิจศึกษา จัดหาตำแหน่งงานให้แก่นักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ประสานงานและให้บริการคณาจารย์และนักศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมและดำเนินการให้กิจกรรมของโครงการดำเนินไปด้วยดี

การดำเนินงานมีรูปแบบที่เน้นคุณภาพของนักศึกษา สถานประกอบการ และ การนิเทศงานโดยคณาจารย์ โดยนักศึกษาที่จะออกปฏิบัติงานต้องผ่านการคัดเลือก จากคณาจารย์ว่ามีคุณสมบัติทางวิชาการและความประพฤติดีและต้องผ่านการ อบรมหลักสูตรต่างๆ ครบถ้วน ส่วนสถานประกอบการจะต้องมีพนักงานพี่เลี้ยง (SUPERVISOR) ดูแลนักศึกษาและลักษณะงานที่มอบให้นักศึกษาปฏิบัติจะต้องผ่าน การรับรองของคณาจารย์ในสาขาวิชาเสียก่อน อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาจะต้อง ออกนิเทศงานนักศึกษาทุกคนจนครบถ้วน การดำเนินการของโครงการจึงต้อง ประกอบไปด้วย การวางแผน การประสานงาน และการจัดการที่ดี นักศึกษา คณาจารย์ และสถานประกอบการ ให้ความเห็นว่ารูปแบบการดำเนินการโดยรวม ของโครงการมีความเหมาะสมในระดับดี และมีความเข้าใจรูปแบบการดำเนินการ ของโครงการเป็นอย่างดี

2. คุณภาพของนักศึกษาที่ร่วมโครงการฯ

สถานประกอบการได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา 239 คน ปรากฏว่า นักศึกษาทุกคนผ่านการประเมินผลจากสถานประกอบการโดยที่ร้อยละ 69.04 และ 73.36 ได้รับการประเมินการปฏิบัติงานและการทำรายงานวิชาการ ตามลำดับ ในระดับที่สูงกว่ามาตรฐาน (คือ ดีมากและดีเยี่ยม) คณาจารย์และสถาน ประกอบการมีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของนักศึกษาไปในด้านเดียวกันคือ นักศึกษาในโครงการมีคุณสมบัติในระดับดี โดยเฉพาะบุคลิกภาพและวุฒิภาวะ ความรู้พื้นฐานเรื่องการปฏิบัติตนในสถานประกอบการ และมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของสถานประกอบการในระดับที่สูงกว่าคุณสมบัติอื่นๆ ส่วนคุณสมบัติที่ ได้รับการประเมินในระดับต่ำที่สุด (ปานกลาง) ได้แก่ ทักษะการนำเสนอ

3. คุณภาพของสถานประกอบการ

คณาจารย์มีความพึงพอใจต่อสถานประกอบการที่ร่วมโครงการในระดับปาน กลางโดยที่ SUPERVISOR ให้ความสนใจ ดูแลนักศึกษาในระดับดี มีการปฐมนิเทศแก่นักศึกษา และมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ แต่คุณภาพงานที่มอบหมายนักศึกษายัง อยู่ในระดับปานกลางและได้คะแนนต่ำที่สุด ส่วนนักศึกษามีความพึงพอใจต่อสถาน

ประกอบการในระดับดี โดยประทับใจในการดูแลและการมอบหมายงานของสถานประกอบการมากที่สุด

4. คุณภาพของสาขาวิชาที่ร่วมโครงการ

สถานประกอบการ และนักศึกษา เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษามีความสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการในระดับสูง การนิเทศงานเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา และการจัดแผนการเรียนการสอนของสาขาวิชา สอดคล้องต่อการไปปฏิบัติงานของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม สถานประกอบการ เห็นว่า จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต่อจำนวนนักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

5. คุณภาพของบัณฑิต

เมื่อเปรียบเทียบบัณฑิตหลักสูตรสหกิจศึกษากับบัณฑิตหลักสูตรปกติแล้ว บัณฑิตหลักสูตรสหกิจศึกษามีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม มีทักษะการสมัครงานและหางาน อัตราเงินเดือนแรกเข้า และอัตราการเข้าศึกษาต่อสูงกว่าบัณฑิตหลักสูตรปกติทั้งสิ้น รวมทั้งความสามารถในการปฏิบัติงานมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการและความสามารถในการเรียนในระดับปริญญาโทที่ดีกว่า เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่ได้รับจากสหกิจศึกษาแล้ว คณาจารย์ นักศึกษา และสถานประกอบการ ต่างเห็นด้วยอย่างมาก ต่อหลักการของการจัดการศึกษาในระบบสหกิจศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ดำเนินการเรื่องสหกิจศึกษาต่อไป และมหาวิทยาลัยอื่นๆ ควรนำระบบการศึกษานี้มาใช้ด้วย

The Results of Implementation of Co-operative Education Project at the Undergraduate Level, Phase II, refers to the evaluation of implementation results of the Project of SUT at the 2 stages i.e. 1) Process, from the trimester 1/1997 (June 1997) to trimester 3/1997 (April 1998) and 2) Products, the university graduates batch 1 and 2 who graduated in academic years 1996 and 1997.

Research instruments included co-op student performance appraisals; work-term-paper appraisals as evaluated by employers; questionnaires for co-op students, employers, SUT lecturers, graduates, graduates' employers and advisors of the graduates who furthered their study at graduate level. One thousand six hundred and forty two questionnaires were distributed. Mathematical average and percentage were applied to analyze the research data. The evaluation results were as follows:

1. Pattern and Process of the Project

Co-operative Education and Career Development Project reports directly to the Vice Rector Academic Affairs. It coordinates with employers to propose an idea of co-operative education arrangement, searching for the suitable jobs for co-op students both in country and abroad, coordinating and offering service to SUT lecturers and students to enhance the project and achieve succeed its aims.

The co-op working pattern has emphasized on the quality of students, employers, and the lecturers' supervision. A co-op student needs to be approved by lecturers that he/she is qualified in academic and behavioral aspects and needs to be trained in necessary courses before working in a workplace. An employer is requested to arrange a supervisor for a co-op student. Student job description needs an approval of SUT lecturers before placement. The co-op advisors must regularly visit all co-op students at the workplaces. The project implementation, therefore, requires effective planning, coordination and administration. The co-op students, lecturers and employers evaluated the Project Pattern of implementation at "good" level. They also evaluated their understanding in the Project Pattern at "good" level.

2. Quality of co-op Students

Based on student evaluation by employers, it was reported that among 239 students, all were evaluated “passed or satisfactory” by the employers. Sixty-nine point 0 four percent (69.04%) and seventy-three point three six percent (73.36%) of the students were evaluated “higher than standard” (i.e. “very good” and “excellent”) on working performance and on academic reports, respectively. Both lecturers and employers agreed that co-op students were furnished with good qualifications especially for personality, maturity and competence of work in the workplaces. Moreover, in the aspect of qualification needed by employers, they agreed that co-op students were qualified “the most” comparing to the other qualification. The presentation skills were evaluated as the “poorest” (i.e. fair in evaluation marks).

3. Quality of the Employers

The lecturers’ satisfaction with the employers was evaluated at the “fair” level. It was found that supervisors had taken good care of their students along with an orientation and fully-equipped materials. However, the quality of work assignment was evaluated at “fair” level with the least evaluation marks. Students’ satisfaction with the employers was proved at the “good” level i.e. the employers were most impressed by their hospitality and job supervision.

4. Quality of SUT Schools

Employers and students agreed at the “high level” that co-op advisors are essential to the success of the Project. They believe that orientation is useful to co-op students and courses placement by schools served well with the work term placement. However, employers cited that appropriateness of the ratio of co-op advisors and students was at the “fair” level.

5. Quality of the Graduates

When comparing the graduates of co-op curriculum with the graduates of non co-op curriculum, it was found that first mentioned group was better and higher in aspects of GPA., job application skills, starting salary rate, and rate of extended education. Moreover, the graduates of the co-op curriculum better performed in working skills, studying in higher education and more qualified the needs of employers.

In terms of benefits from the Co-op Project, lecturers, students and employers unanimously agreed on management and administration of the Co-op Education at SUT. They all agreed that Co-op Education be maintained and commented further that it should be implemented at other universities in Thailand.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้พิจารณาเห็นว่าประเทศไทย ได้พัฒนาด้านอุตสาหกรรมไปถึงจุดที่เหมาะสมที่จะนำระบบการเรียนการสอนแบบสหกิจศึกษามาใช้ จึงได้สร้างนวัตกรรมทางการศึกษา นำระบบสหกิจศึกษามาประยุกต์ใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยจัดตั้งโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพขึ้นดำเนินการและส่งนักศึกษาออกปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนกันยายน 2538

จากการศึกษา ผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ระยะที่ 1 (ปีการศึกษา 2538-39) พบว่า การศึกษาในหลักสูตรสหกิจศึกษาประสบความสำเร็จเกินคาด สถานประกอบการ คณาจารย์ และนักศึกษาพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการฯ และได้รับประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้การศึกษามีผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเห็นผลชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงมีการศึกษาผลการดำเนินงานโครงการฯ ในระยะที่ 2 ต่อไป